

Yenikapı Mevlevihanesi, Mevlevî tarikatının İstanbul'da Galata Mevlevihanesi'nden sonra faaliyete geçirdiği ikinci dergâhtır. Merkez Efendi Mahallesi sınırları içinde yer alan mevlevîhane, tarikatın "Âsitâne" olarak kabul ettiği büyük ölçekli külliyelerinin başında gelir. Merkez Efendi Mahallesi'nde Mevlevihane Caddesi üzerinde bulunan Yenikapı Mevlevihanesi uzun yıllar Mevlevi tarikatının önemli merkezlerinden biri olmuştur.

İstanbul'un beş önemli Mevlevihanesinden biri olan Yenikapı Mevlevihanesi Osmanlı tekke mimarisinin karakteristik özelliklerini taşıyan güzel bir örnektir. Yenikapı Mevlevihanesi ismini bugün "**Mevlanakapı**" olarak bilinen sur kapısından almıştır.

Sünbül Efendi aracılığıyla tarikata giren ve Mevleviliğe intisap eden Yeniçeri Katibi Malkoç Mehmed Efendi tarafından, yoğun iskan sahalarına uzaklığı sebebiyle sur dışında inşa edilen Mevlevihane 1597 yılı Recep ayında açılmıştı. Malkoç Mehmed Efendi'nin hacca giderken Konya'ya ulaştığında "Vatanımıza selametle kavuşmak nasip olursa, Mevlevilere İstanbul'da bir zaviye yaptırırım" diye adakta bulunduğu, dönüşünde de adağını yerine getirip bu tekkeyi yaptırdığı şeklinde bir rivayet vardır.

İnşasından kısa bir süre sonra Yenikapı Mevlevihanesi, Mevleviliğin İstanbul'daki en önemli merkezi haline gelmiş, tekke tabiriyle "**asithane**" olarak faaliyet göstermiştir. Bugün Mevlanakapı olarak bilinen sur kapısı dışında bulunan Mevlevihane o dönemlerde hem halk hem de devlet ricali üzerinde etkili olmuş,

n sadrazamı
Mehmed Paşa

Yeniçeri Ağası Tırnakçı Hasan Ağa

ve sair tarikat şeyhlerinin katıldığı gösterişli bir törenle açılmıştı. Bu ilk binanın müstemilatını semahane, mescid ve 18 adet derviş hücresi oluşturuyordu. Tekkenin ana binaları ise 17. yüzyılda inşa edilen meydan odası ve matbah-ı şerif (mutfak) ile şekillenmeye başladı. Maalesef bu binaların hiçbirinin günümüze ulaşamamış olması Mevlevihane tarihi üzerinde fikir yürütmeye manidir.

<http://www.zeytinburnu.com.tr/Sayfa/131/tarihi-yerler/yenikapi-mevlevihanesi.aspx>